

Pääluokka 30**MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA****10. Maaseudun kehittäminen***44. Maatalouden ja maaseudun yritystoiminnan toimintaedellytysten turvaaminen (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 30 000 000 euroa.

Selvitysosa: Koronavirusepidemia aiheuttaa maaseutumaisilla alueilla maa- ja puutarhatalouden ulkopuolista yritystoimintaa harjoittaville yrityksille sekä maa- ja puutarhayrityksille vastaavia taloudellisia vaikeuksia kuin muiden alueiden yrityksille. Momentin määrärahaa lisätään yritysten yhdenvertaisen kohtelun turvaamiseksi ja kaikkien koronasta kärsivien yritysten saamiseksi tukijärjestelmän piiriin. Maa- ja puutarhatalouden ulkopuolista yritystoimintaa harjoittavien yritysten kriisituen tavoitteena on ehkäistä koronavirusepidemian aiheuttamia negatiivisia taloudellisia ja työllisyysvaikutuksia antamalla tukea yrityksille, jotta ne voivat sopeutua tilanteeseen ja jatkaa toimintaansa kriisin jälkeen. Tukea voidaan maksaa maatilakäytöksille yrityksille, maataloustuotteiden jalostusta ja kaupan pitämistä harjoittaville mikroyrityksille sekä muiden toimialojen mikroyrityksille mukaan lukien paikallisesti toimivat palvelualojen yritykset.

Epidemian vaikutus yhteiskuntaan on kokonaisvaltainen ja ongelmat ulottuvat laajasti myös maa- ja puutarhatalouden yritystoimintaan. Tästä syystä ja erilaisen EU-säädöspohjan perusteella edellä kuvattua tukivälinettä täydentää maatalouden alkutuotantoon kohdistettava tuki. Alkutuotannon tuen tavoitteena on maaseutuyritysten tuen tavoin ehkäistä koronavirusepidemian aiheuttamia negatiivisia taloudellisia ja työllisyysvaikutuksia antamalla tukea yrityksille, jotta ne voivat sopeutua tilanteeseen ja jatkaa toimintaansa kriisin jälkeen. Tätä tukea voidaan maksaa maatalouden alkutuotannossa toimiville yrityksille.

Lisämäärärahalla varmistetaan avustuksen kohderyhmien kattavuus ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten mahdollisuudet myöntää riittävästi tukea koronavirusepidemian yrityksille aiheuttamien haitallisten vaikutusten vähentämiseksi.

2020 IV lisätalousarvio	30 000 000
2020 II lisätalousarvio	30 000 000
2019 tilinpäätös	22 500 000
2018 tilinpäätös	7 500 000

55. Valtionapu 4H-toimintaan (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 300 000 euroa.

Selvitysosa: Momentin määrärahaan esitetään lisäystä luonnonmarjojen keruu- ja välitystoiminnan tukemiseen sekä nuorten kausityöllistämisen edistämiseen puutarhatiloille. Määrärahalisäyksellä pyritään osaltaan turvaamaan luonnonmarjoja jalostavien yritysten raaka-aineen saantia, puutarhatilojen kausityövoiman saatavuutta sekä nuorten työllisyyttä.

2020 IV lisätalousarvio	300 000
2020 talousarvio	4 055 000
2019 tilinpäätös	3 905 000
2018 tilinpäätös	3 905 000

20. Maa- ja elintarviketalous

01. Ruokaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 125 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys aiheutuu koronavirustilanteen (COVID-19) johdosta tehtävien virusnäytetestausten edellyttämistä laite- ja tarvikkehankinnoista Ruokaviraston laboratoriossa.

2020 IV lisätalousarvio	125 000
2020 talousarvio	76 440 000
2019 tilinpäätös	73 362 000

43. Ympäristökorvaukset, luonnonmukainen tuotanto, neuvonta ja ei-tuotannolliset investoinnit (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 93 000 000 euroa.

Valtuus

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2020 saa tehdä EU:n ohjelmakauteen 2014—2020 kohdistuvia kokonaan uusia luonnonmukaisen tuotannon sitoumuksia siten, että niistä saa aiheutua vuoden 2021 ja sitä seuraavien vuosien määrärahasta maksettavia menoja enintään 21 000 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on määrärahan siirtoa momentilta 30.20.44. Lisäyksestä 88 000 000 euroa on tarkoitettu käytettäväksi vuonna 2020 päättyvien ympäristökorvausten sitoumuksien ja sopimusten 1-vuotisiin jatkoihin ja 5 000 000 euroa käytettäväksi vuonna 2020 tehtäviin kokonaan uusiin luonnonmukaisen tuotannon sitoumuksiin. Valtuutta arvioidaan tarvittavan luonnonmukaisen tuotannon uusiin sitoumuksiin 21 000 000 euroa.

Vuoden 2020 määrärahojen jakautuminen momentilla (euroa)

	Talousarvio	III Lisätalousarvio	Yhteensä
Momentti 30.20.43			
— EU-osuus	64 200 000	39 060 000	103 260 000
— valtion osuus	89 000 000	53 940 000	142 940 000
Kaikki yhteensä	153 200 000	93 000 000	246 200 000

2020 IV lisätalousarvio	93 000 000
2020 talousarvio	153 200 000
2019 tilinpäätös	355 710 000
2018 tilinpäätös	290 710 000

44. Luonnonhaittakorvaukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentilta vähennetään 93 000 000 euroa.

Selvitysosa: Vähennys johtuu Marinin hallitusohjelmassa (HO 2019) osoitetun lisämäärärahan siirrosta momentille 30.20.43. Muutoksen vaikutukset Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmaan 2014-2020 on otettu huomioon 18.2.2020 hyväksytyssä ohjelmamuutoksessa.

Vuoden 2020 määrärahojen jakautuminen momentilla (euroa)

	Talousarvio	III Lisätalousarvio	Yhteensä
Momentti 30.20.44			
— EU-osuus	86 613 000	-39 060 000	47 553 000
— valtion osuus	119 608 429	-53 940 000	65 668 429
— kokonaan kansallisesti rahoitettava luonnonhaittakorvaus	325 566 571	+93 000 000	418 566 571
— tekninen kohdennus luomusitoumusten rahoittamiseen	5 000 000	-5 000 000	0
— tekninen kohdennus ympäristökorvausten rahoittamiseen	88 000 000	-88 000 000	0
Kaikki yhteensä	624 788 000	-93 000 000	531 788 000
2020 IV lisätalousarvio			-93 000 000
2020 talousarvio			624 788 000
2019 tilinpäätös			548 288 000
2018 tilinpäätös			518 738 000

40. Luonnonvaratalous*21. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 850 000 euroa.

Selvitysosa: Määräraha on tarkoitettu pohjavesiasemien automatisointiin pohjaveden korkeuden reaaliaikaisen seurannan aikaansaamiseksi. Pohjavesien korkeuden seuranta on tarkoitus kehittää jatkuvasti päivittyväksi, automaattiseksi ja luotettavaksi. Viime vuosien kuivuutta seurannut roudaton talvi aiheuttaa kiireellisiä tarpeita Etelä-Suomen pohjavesiseurannan parantamiseksi. Kattava seurantaverkon automatisointi on tarpeen ilmastonmuutoksen myötä pohjavesivarojen riittävyyteen kohdistuviin haasteisiin varautumiseksi.

2020 IV lisätalousarvio	850 000
2020 II lisätalousarvio	1 350 000
2020 talousarvio	17 608 000
2019 tilinpäätös	14 171 000
2018 tilinpäätös	13 565 000

22. Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 600 000 euroa.

Selvitysosa: Lisäys on määrärahan siirtoa momentilta 32.20.47. Määräraha käytetään biokaasuohjelmaa valmistelleen työryhmän loppuraportissa esitettyyn biokaasutuotannon edistämiseen liittyvään neuvontahankkeeseen.

2020 IV lisätalousarvio	600 000
2020 talousarvio	29 045 000
2019 tilinpäätös	6 450 000
2018 tilinpäätös	14 880 000

31. Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 800 000 euroa.

Selvitysosa: Määräraha on tarkoitettu keväälle 2020 ennustettujen poikkeuksellisten tulvien varautumiseksi toteutettavien välttämättömien tulvasuojelu- ja tulvantorjuntahankkeiden avustamiseen. Lumen vesiarvo on Pohjois-Suomessa monilla alueilla suurempi kuin kertaakaan 60 vuoteen. Kevään tulvista ennustetaan mittaushistorian suurimpia lähes kaikissa Lapin vesistöissä. Määrärahalla on tarkoitus avustaa välittömästi toteutettavia välttämättömiä tulvasuojeluja tulvantorjuntahankkeita tarpeen mukaan muun muassa Ivalossa, Tornionjoella, Rovaniemellä ja Iijoenla. Hankkeiden tavoitteena on turvata väestön turvallisuus ja estää rakennuksia, tiestöä ja muuta infrastruktuuria uhkaavat vahingot. Tulvavaara uhkaa useita terveyskeskuksia ja vanhusten palvelutaloja, joiden evakuointi koronavirusepidemian aikana olisi erityisen haasteellista.

2020 IV lisätalousarvio	800 000
2020 talousarvio	11 766 000
2019 tilinpäätös	6 986 000
2018 tilinpäätös	8 486 000

43. Valtion rahoitusosuus Ähtärin eläinpuisto Oy:lle jättiläispandojen kuluihin (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Ähtärin eläinpuistoon sijoitetuista jättiläispandoista aiheutuvien kulujen kattamiseen.

Selvitysosa: Koronaviruksen takia eläinpuisto on suljettu asiakkailta ja sen taloustilanne on heikentynyt nopeasti. Taloustilanne heikentää oleellisesti pandojen säilymistä Ähtärin eläinpuistossa.

Momentti lisätään valtion talousarvioon.

2020 IV lisätalousarvio	1 500 000
-------------------------	-----------

62. Elinkeinokalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään lisäystä 755 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahasta on varattu 9 960 000 euroa EU:n osarahoittamien hankkeiden valtion rahoitusosuutta varten.

Selvitysosa: Vuoden 2017 talousarviossa budjetoidusta 20 881 000 euron kolmevuotisesta siirtomäärärahasta on vuoden 2019 tilinpäätöksessä peruuntunut 755 000 euroa toimintaohjelman kansallista rahoitusosuutta. Käyttämättä jäänyt osuus on täysimääräisesti sidottu hankkeisiin. Jotta hankkeet saadaan maksettua sitoumusten mukaisesti, esitetään vastaava määrä budjetoitavaksi uudelleen.

2020 IV lisätalousarvio	755 000
2020 II lisätalousarvio	10 000 000
2020 talousarvio	21 488 000
2019 tilinpäätös	20 476 000
2018 tilinpäätös	26 776 000